

VERHOGING AMBITIENIVEAU GROENVOORZIENINGEN EN ONKRUIDBEHEERSING OP VERHARDINGEN



Raadsinformatieavond
Datum: 26 februari 2024

Programma

- Voorstellen
 - Algemeen
 - Aanleiding
 - Vraagstelling en scope
 - Doel
 - **Vraag 1: Verhoging ambitieniveau groenvoorzieningen incl. bomen**
-
- **Vraag 2: Onkruidbeheersing op (half) verharding**
 - Resumé
 - Afsluiting

Wie zijn wij?



Wesley Baas
Adviseur groen en integraal beheer
SWECO Nederland BV.



Lammie Dijkstra -Staal
Sr. Adviseur groen en integraal beheer
SWECO Nederland BV.

Aanleiding

Aanleiding:

- Naar aanleiding van de Begroting 2024 zijn er technische vragen gesteld door Gemeentebelangen Twenterand met betrekking tot verhogen kwaliteitsniveau en hieruit voortvloeiende beheerkosten. Toezegging om dit te analyseren en hierop terug te komen in een raadinformatieavond.
- Meldingen bewoners en stakeholders



Vraagstelling en scope

Vraag 1

In beeld brengen consequenties verhoging kwaliteitsniveau voor groenvoorzieningen inclusief bomen (van C naar B)

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen Twenterand*
- *Woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen*

Vraag 2

Inventariseren benodigde budgetten voor onkruidbeheersing op (half) verharding

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen en begraafplaatsen Twenterand*

Doel

Doel (deze avond):

- Informeren over beheeraspecten rondom genoemde vragen en inzicht geven in financiële consequenties.

Einddoel:

- In beeld brengen consequenties en resultaten zodat afwegingen en keuzes kunnen worden gemaakt door de Raad m.b.t. het te voeren beheerbeleid
- Toezegging om dit te analyseren en hierop terug te komen in een raadinformatieavond, hier eindigt vooralsnog de opdracht.

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Areaal

Beheergroep	Hoeveelheid
Bomen	8.907 st.
Knot-leibomen	114 st.
Grasveld	58,2 ha.
Bermgras/ruw gras/kruidenrijke mengsels	1,4 ha.
Hagen/blokhagen	1,0 ha.
Opgaande sierheesters	3,0 ha.
Bodembedekkende/halfhoge sierheesters	6,5 ha.
Botanische/heester/parkrozen	1,0 ha.

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Areaalontwikkeling

4- ontwikkelingen

- Toename door uitbreidingen en herinrichtingen
- Afname door afstoten (verkoop en inbreidingen woningbouw)
- Door bezuinigingsopgave in 2012 omvormingen doorgevoerd:
 - Verschuiving binnen beheertype (bijv. gazon >> ruw gras)
 - Verandering van beheertype (beplantingen >> grasachtigen)

NB: Na bezuinigingsronde geen mogelijkheden meer tot verdere omvormingen. Leidt tot hogere beheerkosten en weinig tot geen (bio)diversiteit.

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Toelichting kwaliteitsniveaus:

Wet- en regelgeving
(veiligheid)

Verantwoord omgaan met
gemeenschapsgeld
(duurzaamheid en functionaliteit (heel))

Technische kwaliteit

Ambities

(beeldkwaliteit, biodiversiteit, ecologie etc.)

Visuele kwaliteit

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Landelijke regels en richtlijnen: CROW Kwaliteitscatalogus openbare ruimte 2023



Code	Waardering	Omschrijving
A+	Zeer goed	Nagenoeg ongeschonden (opleveringskwaliteit)
A	Goed	Mooi en comfortabel
B	Voldoende	Functioneel
C	Matig	Onrustig beeld, discomfort of enige vorm van hinder
D	Te slecht/ achterstallig	Kapitaalvernietiging, uitlokking van vernieling, functieverlies, juridische aansprakelijkstelling of sociale onveiligheid



Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Voorbeelden: **technische kwaliteit**

A+	A	B	C	D
				
Er zijn geen beschadigingen.	Er zijn weinig beschadigingen.	Er zijn in beperkte mate beschadigingen.	Er zijn redelijk veel beschadigingen.	Er zijn veel beschadigingen.
beschadiging dieper dan 3 cm	beschadiging dieper dan 3 cm	beschadiging dieper dan 3 cm	beschadiging dieper dan 3 cm	beschadiging dieper dan 3 cm
0 % per 100 m ²	≤ 1 % per 100 m ²	≤ 5 % per 100 m ²	≤ 10 % per 100 m ²	> 10 % per 100 m ²

A+	A	B	C	D
				
De beplanting is volledig aaneengesloten.	De beplanting is goed aaneengesloten.	De beplanting is redelijk aaneengesloten.	De beplanting is nauwelijks aaneengesloten.	De beplanting is niet aaneengesloten.
aaneengesloten beplanting	aaneengesloten beplanting	aaneengesloten beplanting	aaneengesloten beplanting	aaneengesloten beplanting
100 % per 100 m ²	≥ 90 % per 100 m ²	≥ 80 % per 100 m ²	≥ 50 % per 100 m ²	< 50 % per 100 m ²

Veiligheid:

- Bomen (wetgeving zorgplicht >> Boomveiligheidscontrole (BVC))
- Plantvakken ('geen' wetgeving >> vrijhouden uitzichthoeken, stevige bermen

A+	A	B	C	D
				
De boom is zeer gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en levenskrachtig.	De boom is gezond en redelijk levenskrachtig.	De boom is niet gezond en nauwelijks levenskrachtig.	De boom is (bijna) dood.
levenskracht goed	levenskracht redelijk	levenskracht matig	levenskracht slecht	levenskracht dood

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Voorbeelden: **visuele kwaliteit**

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking onkruid 0 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 20 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 30 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 40 % per 100 m ²	bedekking onkruid > 40 % per 100 m ²
bedekking door resten 0 % per 100 m ²	bedekking door resten ≤ 20 % per 100 m ²	bedekking door resten ≤ 30 % per 100 m ²	bedekking door resten ≤ 40 % per 100 m ²	bedekking door resten > 40 % per 100 m ²
aantal stuks onkruid hoger dan 30 cm 0 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 30 cm ≤ 10 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 30 cm ≤ 20 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 30 cm ≤ 30 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 30 cm > 30 stuks per 100 m ²
hoogte onkruid ≤ 75 cm	hoogte onkruid ≤ 75 cm	hoogte onkruid ≤ 75 cm	hoogte onkruid > 75 cm	hoogte onkruid > 75 cm
zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming nee	zodevorming ja	zodevorming ja

A+	A	B	C	D
				
Er ligt geen grof zwerfafval.	Er ligt weinig grof zwerfafval.	Er ligt in beperkte mate grof zwerfafval.	Er ligt redelijk veel grof zwerfafval.	Er ligt veel grof zwerfafval.
zwerfafval grof (> 10 cm) 0 stuks per 100 m ²	zwerfafval grof (> 10 cm) ≤ 3 stuks per 100 m ²	zwerfafval grof (> 10 cm) ≤ 10 stuks per 100 m ²	zwerfafval grof (> 10 cm) ≤ 25 stuks per 100 m ²	zwerfafval grof (> 10 cm) > 25 stuks per 100 m ²

A+	A	B	C	D
				
Er is geen wortelopschot.	Er is weinig wortelopschot.	Er is in beperkte mate wortelopschot.	Er is redelijk veel wortelopschot.	Er is veel wortelopschot.
gemiddelde lengte wortelopschot 0 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 20 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 50 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot ≤ 100 cm per boom	gemiddelde lengte wortelopschot > 100 cm per boom
maximale lengte wortelopschot 0 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 40 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 70 cm	maximale lengte wortelopschot ≤ 120 cm	maximale lengte wortelopschot > 120 cm

Vraagstelling en scope

Vraag 1

In beeld brengen consequenties verhoging kwaliteitsniveau voor groenvoorzieningen inclusief bomen (van C naar B)

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen Twenterand*
- *Woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen*

Vraag 2

Inventariseren benodigde budgetten voor onkruidbeheersing op (half) verharding

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen Twenterand*

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Kwaliteitsniveaus versus ambitieniveaus Twenterand

Kwaliteitsniveau	Structuurgebied
A	Centra
B	Begraafplaatsen Gerevitaliseerde bedrijventerreinen
C	Woonwijken Niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen Sportparken Velden modelvliegclub
Geen (niet vastgesteld)	Buitengebied

In eerste instantie duurder (korte termijn) maar voor langere termijn goedkoper vanwege langere levensduur groenvoorzieningen en minder meldingen

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Benodigde werkzaamheden t.b.v. verhoging ambitieniveau

- Structureel (jaarlijkse) kosten
 - Regulier (planmatig) beheer >> intensivering onderhoudsmaatregelen
- Eenmalige investeringen:
 - Nulbeurttronde >> uitvoeren extra onderhoudsmaatregelen (op niveau brengen)
 - Vervangingsopgave >> 1 op 1 vervanging i.v.m. schades, niet gedijen of einde levensduur



Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Bij vervangingen analyseren optimalisatie beheerkosten versus inrichting/gebruik



Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Berekende budgetten – uitgangspunten

- Genoemde bedragen exclusief BTW
- Berekeningsbasis: landelijke kengetallen en ervaringscijfers
- Prijspeildatum 1 januari 2024. Indexering conform CBS-cijfers (2x 6% per jaar)
- Berekening exclusief VAT-kosten*, m.u.v. vervangingsopgaven, VAT 15% i.v.m. wegzetten als projecten

** = kosten Voorbereiding, Administratie en Toezicht voor projecten*

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Berekende budgetten - resultaten

Structureel (jaarlijkse) kosten

Regulier (planmatig) beheer >> intensivering onderhoudsmaatregelen

Resultaat (voor woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen met actuele arealen en indexatie):

1. Conform (huidig) niveau C >> ca. + € 32.800,-- (t.o.v. totaal regulier berekend onderhoudsbudget voor deze gebieden = ca. 4%).
2. Conform (beoogd) niveau B >> ca. + € 255.690,--

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Berekende budgetten - resultaten

Eenmalige investeringen

- Nulbeurtrode

Extra onderhoudsronde om plantvakken van een C naar B niveau te tillen.
Vervolgens vindt jaarlijks regulier (planmatig) beheer plaats.

Resultaat (voor woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen met actuele arealen):

1. Extra inspanning t.b.v. niveau C naar B >> **ca. € 58.800,--**

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Berekende budgetten - resultaten

Vervangingsopgave

- Groenvoorzieningen
 - Bomen
-
- Groenvoorzieningen geen inspectiegegevens aanwezig. In beeld gebracht d.m.v. visuele inspecties en % inschattingen per beheergroep per wijk.
 - Deze inspectie is objectief en 2x uitgevoerd door verschillende personen en dagen (ter verificatie)
 - Bomen inspectiegegevens waren beschikbaar

Verhoging kwaliteitsniveaus groenvoorzieningen

Berekende budgetten - resultaten

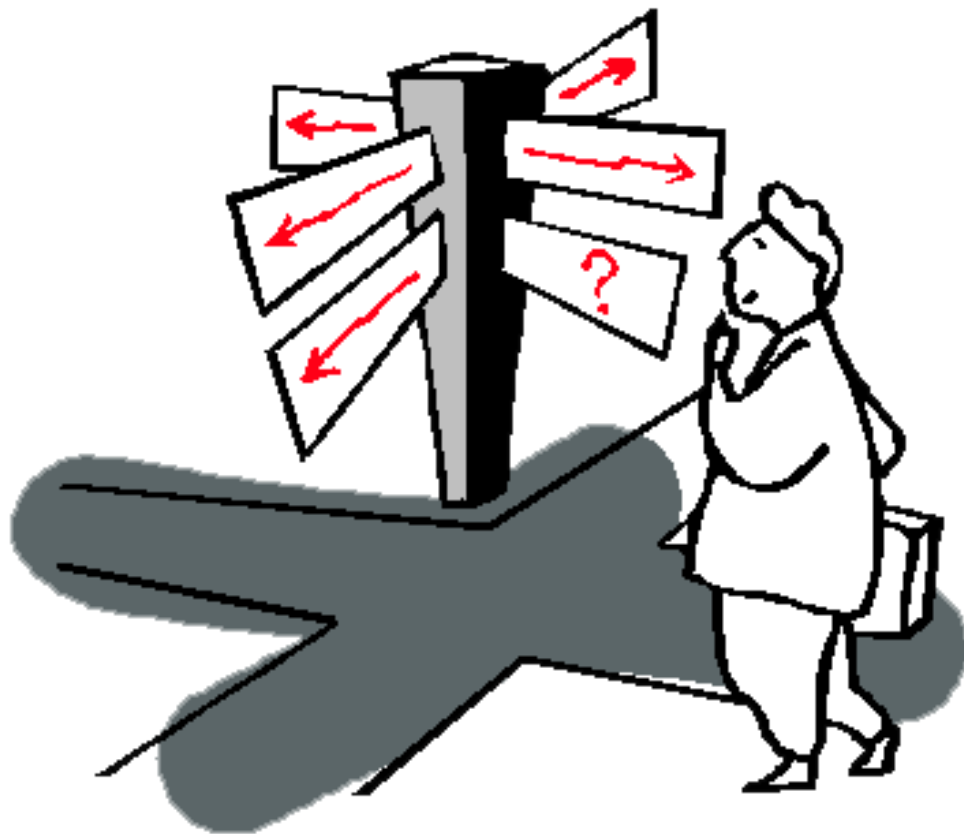
Vervangingsopgave

- Groenvoorzieningen
- Bomen

Resultaat (voor woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen met actuele arealen):

1. Vervangingsopgave groenvoorzieningen ca. € 305.950,-- (= ca. € 351.850,-- incl. VAT)
- 2a. Vervangingsopgave bomen (direct i.v.m. veiligheid) ca. € 30.000,-- (= ca. € 35.500,-- incl. VAT)
- 2b. Vervangingsopgave bomen (i.v.m. duurzaamheid) ca. € 425.200,-- (= ca. € 489.000,-- incl. VAT)

Vragen/opmerkingen?



Pauze

Vraagstelling en scope

Vraag 1

In beeld brengen consequenties verhoging kwaliteitsniveau voor groenvoorzieningen inclusief bomen (van C naar B)

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen Twenterand*
- *Woonwijken en niet gerevitaliseerde bedrijventerreinen*

Vraag 2

Inventariseren benodigde budgetten voor onkruidbeheersing op (half) verharding

Scope:

- *Binnen bebouwde kommen Twenterand*

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Areaal

Beheergroep	Hoeveelheid
Asfalt	55,3 ha.
Beton	1,8 ha.
Elementenverharding	113,8 ha.
Half- of onverhard	2,1 ha.

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Technische kwaliteit : o.b.v. CROW weginspectie/-methodiek
(valt buiten vraagstelling)

Voorbeelden schadebeelden

- Scheurvorming
- Rafeling
- Dwarsonvlakheid/oneffenheden
- Zichtbaarheid markeringen

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Visuele kwaliteit – onkruid op (half) verharding

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking onkruid 0 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 2 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 4 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 8 % per 100 m ²	bedekking onkruid > 8 % per 100 m ²
aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm 0 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 10 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 20 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 30 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm > 30 stuks per 100 m ²

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid rondom de obstakels.	Er is weinig onkruid rondom de obstakels.	Er is in beperkte mate onkruid rondom de obstakels.	Er is redelijk veel onkruid rondom de obstakels.	Er is veel onkruid rondom de obstakels.
bedekking onkruid binnen een afstand van 0,50 m van obstakel 0 per m ²	bedekking onkruid binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 10 per m ²	bedekking onkruid binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 20 per m ²	bedekking onkruid binnen een afstand van 0,50 m van obstakel ≤ 30 per m ²	bedekking onkruid binnen een afstand van 0,50 m van obstakel > 30 per m ²
hoogte onkruid 0 cm	hoogte onkruid ≤ 20 cm	hoogte onkruid ≤ 30 cm	hoogte onkruid ≤ 50 cm	hoogte onkruid > 50 cm

A+	A	B	C	D
				
Er is geen onkruid.	Er is weinig onkruid.	Er is in beperkte mate onkruid.	Er is redelijk veel onkruid.	Er is veel onkruid.
bedekking onkruid 0 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 5 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 20 % per 100 m ²	bedekking onkruid ≤ 35 % per 100 m ²	bedekking onkruid > 35 % per 100 m ²
aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm 0 stuks	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 10 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 20 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm ≤ 30 stuks per 100 m ²	aantal stuks onkruid hoger dan 20 cm > 30 stuks per 100 m ²

Visueel maar ook wel technisch:

- Door onkruid/wortelgroei, schade aan elementverharding
- Gladheid/struikelen door onkruid (veiligheid)

Voor de (half) verhardingen is kwaliteitsniveau B doorgerekend (= minimaal niveau wegens onderhoudbaarheid (methodiek))

Onkruidbeheersing op (half) verharding

In gemeente Twenterand worden momenteel 2-methodieken gecombineerd* toegepast voor onkruidbeheersing op (half) verharding:

- Borstelen gevolgd door vegen
- Contactbrander



**= keuze methodiek pleksgewijs. In Twenterand komt dit in de praktijk neer op ca. 70% van het areaal bewerkt door een contactbrander en 30% door een borstel gevolgd door vegen.*

- Huidig budget is niet toereikend om het ambitieniveau te behouden

NB: Naast de onkruidbeheersing vinden nog veeggrondes plaats (ca. 4 keer per jaar) om natuurlijk- en zwerfafval te verwijderen.

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Borstelen gevolgd door vegen	
Randvoorwaarden	- Kan altijd worden ingezet, echter met droog weer ontstaat wel meer stof - Frequentie voor niveau B: gemiddeld 4,7 keer
Voordelen	- Grote capaciteit - Vrijwel overal toe te passen - Kan gecombineerd worden met de normale veeggangen - Na werkgang ziet het er meteen schoon uit - Geschikt voor alle (beeld)kwaliteitsniveaus
Nadelen	- Uitstoot naar de lucht (stof, metaaldeeltjes) - Doodt alleen de bovengrondse delen van het onkruid - Mogelijk beschadiging van verharding, straatmeubilair en auto's

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Contactbrander	
Randvoorwaarden	- Contactbranders of stootbranders kunnen niet worden gebruikt in een omgeving die brandbaar of explosief is - Branden kan het gehele jaar worden ingezet op alle soorten elementverharding, ook bij hoogteverschillen - Frequentie voor niveau B: gemiddeld 3,8 keer
Voordelen	- Bovengrondse delen worden direct verwijderd door verbranding - Planten worden niet ongevoelig voor deze behandeling
Nadelen	- Gevaar voor smelten van straatmeubilair en of asfalt - In de brand vliegen van hagen, schuttingen en (houten) tuinschuren - Minder effectief bij vochtig weer - Hoog energiegebruik of uitlaatgassen - Niet geschikt voor kwaliteitsniveau C, wegens te hoog onkruid - Doodt alleen de bovengrondse delen van het onkruid

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Berekende budgetten - resultaten

Structureel (jaarlijkse) kosten

Regulier (planmatig) beheer >> onkruidbeheersing op verhardingen

Resultaat (voor verhardingen binnen de bebouwde kommen):

1. Totale kosten voor onkruidbeheersing op verharding bedraagt: ca. € 528.690,--
(opgebouwd uit: 70% branden ca. € 420.550,-- en 30% borstelen en vegen ca. € 108.140,--)

Onkruidbeheersing op (half) verharding

Berekende budgetten - resultaten

Structureel (jaarlijkse) kosten

Regulier (planmatig) beheer >>

- Onkruidbeheersing op halfverhardingen
- Groot onderhoud (1x per 4/5 jaar, aanvullen en egaliseren, gemiddelde kosten p/j)



Resultaat voor halfverhardingen binnen de bebouwde kommen en op begraafplaatsen):

1. Onkruidbeheersing op halfverharding bedraagt: ca. € 16.700,-- opgebouwd uit: 100% branden
2. Groot onderhoud halfverharding bedraagt gemiddeld p/j: € 20.900,--

Resumé

- Goed ontwerp en inrichting afgestemd op gebruik draagt bij aan een efficiënt beheer van de openbare ruimte, wat resulteert in lagere beheerkosten.
 - *Nutteloze verhardingen verwijderen (bijv. trottoirs)*
 - *Ontwerp aanpassen (afgestemd op gebruik, hierdoor geen olifantenpaden, parkeerschade etc.)*
 - *Inrichting afstemmen op locatie/bodem/klimaatomstandigheden*
 - *Etc.*

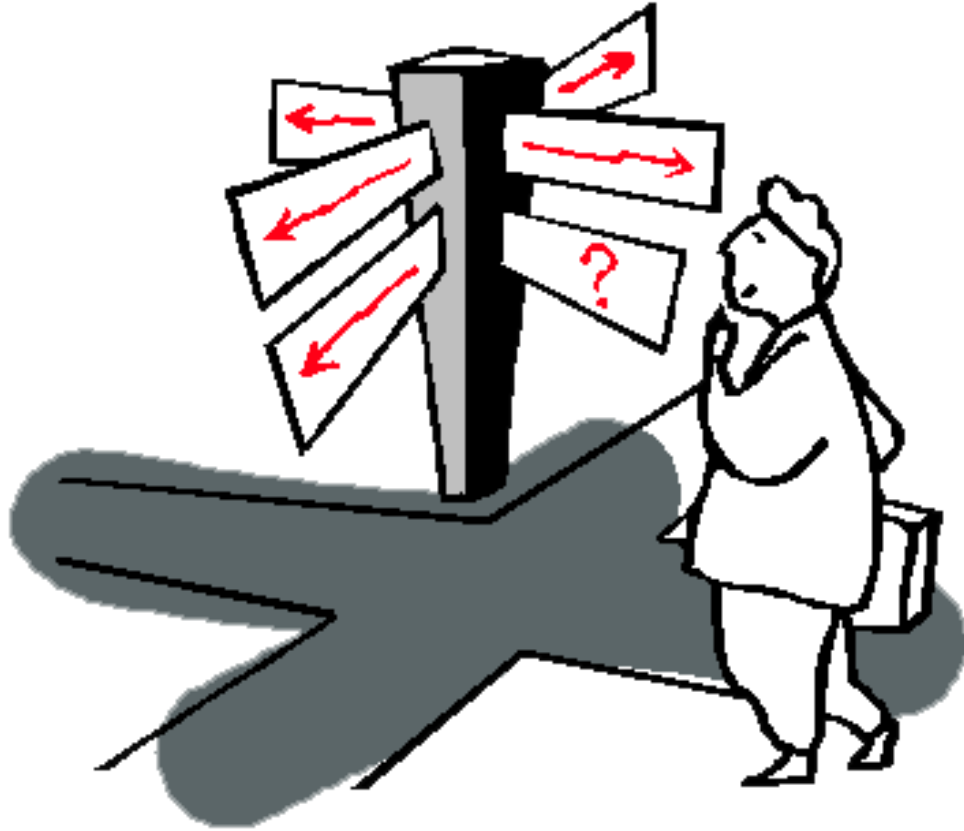
Afsluiting

Vervolg van deze avond >>

Mogelijkheid om beleidskeuzes maken o.b.v. informatie en benodigde extra budgetten beschikbaar stellen



Vragen/opmerkingen?



Bedankt voor uw aandacht!